

tale, at det var ikke Talberegninger, det gjaldt om, hvor der var Spørgsmaal om at hjælpe Videnskabsmænd og Forfattere. Den Bending var det mig overordenligt interessant at høre umiddelbart efter, at den ærede Ordfører ligeoverfor Spørgsmaalet om Honorarer til Forfattere fra Theatret havde hævdet en stik modsat Betragtning, den strengt finansielle. Der kunde den ærede Ordfører bruge den modsatte Betragtning for sin Position; her derimod, hvor hans Position var angreben fra anden Side, skulde han give andre Grunde, og saa glemte det ærede Medlem den Modsigelse, han gjorde sig skyldig i. Theaterforfatterne, nei, ingen Honorar til dem, ingen Opmuntring til dem i deres Virksomhed, 6,600 Kr. ned; det Finansielle er for os Opgaven. Komme vi derimod til Kunstnerne, saa siger Ordføreren: Der tale vi ikke om, hoormange Procent der lægges til, 25, 23 osv., det er jo en aldeles feil Forstaelse, her have vi kun at opmuntre. Jeg tror, at den ærede Ordfører i begge Henseender, baade naar han gaar til den ene og til den anden Yderlighed, er noget feilt inde paa det; ialtsald er han ikke paa dette Omraade, hverken naar han gaar til den ene eller den anden Side, min Ordfører. Men hvad er det saa, den ærede Ordfører vil opmuntre her gennem sine Bevillinger? Den ærede Ordfører talte idag om Bevillinger til Kunstnere og Videnskabsmænd her, som om vi skulde etablere en Censur, og Folkethinget skulde have Seglet. Det ærede Medlem, forekom det mig, gjorde sig til Landskvangens Repræsentant i den Grad, at jeg vilde finde det besynderligt, hvis det kunde finde Gjenlyd i det danske Folkething. Det forekom mig, at den ærede Ordfører, for at tale tydeligere, stillede sig paa et rent, jeg vil ikke sige: syblandsk, men romersk Standpunkt i Henseende til Spørgsmaalet om Landsyttringer og contra en — jeg vil sige: tenkt Realisme, der paa alle Maader stod kraft derimod, og gik ud med sine yderste Konsekventer i russisk Realisme. Disse to Standpunkter ere for mig som dansk Mand fuldstændig fremmede. Det første er, om end ikke saa skarpt, som den ærede Ordfører fremsatte det, saa dog tildels ikke ukjendt hertilands. Vi have i en lang Række af Aar ved at gennemgaa Risterne stadig kunnet opdage, at det i Reglen var en vis Skole og dens Mænd, der bleve understøttede, en vis Kreds, vil jeg sige, nærmest om de Mænd, der bare Regjeringen og havde Tilhold her i Rigsdagen. Det var i en lang Række saaledes, og da vi rettede skarpe Bebrejdelser mod denne efter vor Mening ensidige Anvendelse og forlangte Garantier i Forhandlinger om, hvilke Regler man vilde benytte, og hvilke Personer man vilde støtte, svarede man os fra den anden Side: Der er jo ingen Andre! Der er jo ingen Andre, der skrive, der er jo ingen Andre, der levere Noget, der kunne Noget. Naar nu det Saan er afhjulpet, ja, synes at være af-

hjulpet paa en saadan Maade, at de Første nu tie, medens de Andre tale, saa gjalder den Theori ikke længer, saa siger man: I skrive ikke saaledes, som vi ville have det, derfor skulde I ikke understøttes; vi vide, hvorledes det skal være, vi staa som aandelige Formyndere for Læserne, og naar I ikke skrive, som vi Folkethingsmænd synes om det, saa er det selvsølgelig, at saa faae I ingen Hjælp. Jeg gad vide, om de ærede Medlemmer, som tidligere tiltraabte os — dengang stod den ærede Ordfører paa vor Side — at de vare lovlig undskyldte, de Andre skreve jo ikke Noget, om de nu sige det Samme, eller om de nu saa fuldt kunne tiltræde de Røster, de høre sydfra fra den ærede Ordfører. Mit Standpunkt er dette: Jeg har viist i mange Aar for mit Bedkommende, at jeg erkjender, at vi ikke skulde være karrige med nogle Læsninger, som kunne hjælpe til, at Talenterne faae Lov til at komme frem her, selv i de forskjelligste Retninger, og brydes med hinanden — det være sig nu med Mund eller Pen — paa Kunstens og Videnskabens Omraade. Men naar vi se en Regjering staa ved Røret, der er ensidig eller politisk staa os imod, er det meget naturligt, at vi sige til denne Regjering, naar den faar saadanne Bevillinger: Lad os faae indbyrdes Garantier — det kunne vi faae, selv om den politisk staa os imod — for, at disse Bevillinger ikke blive anvendte ensidig efter den ærede Ordførers Recept, men derimod saaledes, at vi kunne have den Fornøielse, at der ikke er lagt Censur paa een Retning fremfor en anden, men at de forskjellige Retninger kunne brydes med hinanden og Talentet kan udvikle sig efter sin Natur. Det er, tror jeg, et Standpunkt, som er dansk, det er hverken russisk eller romersk. Naar det ærede Medlem gav sig til at være Formyndere for Ungdommen her i Danmark — jeg skal ikke nærmere komme ind paa det Spørgsmaal —, saa er jeg ikke aldeles sikker paa, at han dertil har de fornødne pædagogiske Kvalifikationer. Der er mange Slags Paavirkninger, Ungdommen kan være udfat for fra de forskjelligste aandelige Retninger; men der er ogsaa ofte Paavirkninger paa Ungdommen, der komme under Religionens Maske, der kunne være værre og fordærveligere end de, der komme under Form af selve den tørre, krasse Realisme. Naar den ærede Ordfører vil samle sine Udtalelser om et enkelt afskyet, for ham afskyet, Navn, som — det være mig tilladt at sige det, da den ærede Ordfører har givet Anledning dertil — af den ærede Kirkeminister er bleven særdeles rosende omtalt i Finantsudvalget, nemlig Digteren S. P. Jacobsen, naar han vil samle sin Harm om dette Navn som Thema (Modsigelse af Ordføreren), og af Velvilte for denne Mand har stillet sig saaledes, at han vil skyde dette Spørgsmaal og denne Forhandling fra sig, da siger jeg: Den ærede Ordfører har ikke Ret til at give det den Bending. Naar Ministeren vilde